

EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 8.3.2022
COM(2022) 108 final

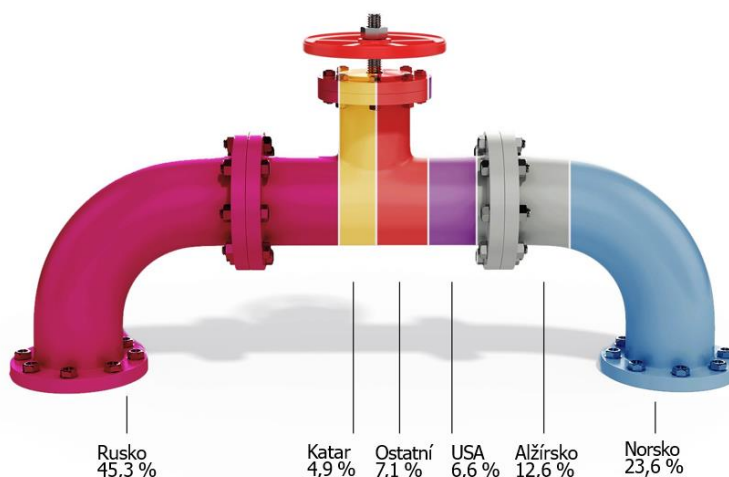
**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

**REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a
udržitelnější energii**

ÚVOD

Nutnost urychleného přechodu na čistou energii je vzhledem k invazi Ruska na Ukrajinu jasně naléhavější než kdykoli předtím. Evropská unie dováží 90 % plynu, který spotřebuje, přičemž více než 40 % z toho pochází z Ruska. Z Ruska také pochází 27 % dovážené ropy a 46 % dováženého uhlí.

Poměr dovozů zemního plynu do EU, 2021.

Zdroj: Evropská komise

Evropská unie musí být připravená na jakýkoli scénář. Nezávislosti na ruském plynu může dosáhnout mnohem dříve než koncem tohoto desetiletí. Čím dříve a rozhodněji diverzifikujeme své dodávky, zrychlíme zavádění ekologických energetických technologií a snížíme svou poptávku po energii, tím dříve můžeme ruský plyn nahradit. Toto sdělení uvádí nová opatření, jejichž cílem je navýšení výroby zelené energie, diverzifikace dodávek a snížení poptávky dosáhnout, přičemž se soustřeďuje primárně na plyn, neboť výrazně ovlivňuje trh s elektřinou a celosvětový trh s ním je méně likvidní. Pozornost lze zaměřit i na postupné ukončení závislosti na ruské ropě a uhlí, neboť u těchto surovin existuje pro EU více potenciálních dodavatelů.

Zrychlením ekologické transformace se sníží emise, omezí se závislost na dovážených fosilních palivech a zavede ochrana proti strmým nárůstům cen. Rostoucí ceny fosilních paliv zasáhly obzvláště těžce zranitelné spotřebitele a domácnosti trpící energetickou chudobou, z jejichž celkových příjmů jde velká část právě na výdaje za energii¹, čímž se ještě více prohlubují rozdíly a nerovnosti v EU. Podniky, zejména v energeticky náročných odvětvích, ale i v zemědělsko-potravinářském sektoru čelí vyšším výrobním nákladům.

¹ Viz [zpráva](#) z workshopu na téma „Energetická chudoba“, pořádaného dne 9. listopadu 2016 pro Výbor Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), [Hledisko rovnosti žen a mužů při přístupu k energii v EU](#), [Gender a energetika](#) | Evropský institut pro rovnost žen a mužů (europa.eu) a [GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf](#) (oecd.org).

Abychom byli schopní zajistit společností a domácnostem cenově dostupnou, bezpečnou a čistou energii, musíme rozhodně jednat a začít okamžitě zmírňovat ceny a skladovat plyn na příští zimu.

I. ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÉ SITUACE

Velmi vysoké ceny energií poškozuji ekonomiku. Evropská centrální banka před invazí odhadovala, že v důsledku energetických cenových šoků klesne růst HDP v roce 2022 přibližně o 0,5 procentního bodu. Trvajících vysoké ceny energií pravděpodobně zvýší chudobu a poškodí konkurenceschopnost podniků. Zejména energeticky náročná průmyslová odvětví čelí vyšším výrobním nákladům². Vysoké ceny energií znamenají také vyšší ceny ostatních komodit, především potravin. Vyšší ceny energií a dopravy v kombinaci s vyššími cenami potravin by zvýšily tlak na domácnosti s nízkými příjmy a vyšším rizikem chudoby.

Sada nástrojů Komise³ z října 2021 pomohla dopad vysokých cen energií zmírnit. Opatření by měla být zachována tak dlouho, jak bude nutné.

Při hledání řešení současné naléhavé situace Komise zváží veškerá možná mimořádná opatření, aby omezila přelítí účinku cen plynu na ceny elektřiny, například stanovením dočasných cenových limitů. Bezodkladně zkonzultuje všechny relevantní subjekty a v nadcházejících týdnech navrhne možná opatření.

Komise také posoudí možnosti, jak zlepšit uspořádání trhu s elektřinou, aby se využily výhody nízkonákladové energie. Zohlední přitom závěrečnou zprávu Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a další příspěvky týkající se fungování trhu s elektřinou a výhod a nevýhod alternativních cenových mechanismů u elektřiny. V návaznosti na to podnikne takové kroky, aby udržela elektřinu cenově dostupnou, aniž by došlo k narušení dodávek nebo dalších investic do ekologické transformace.

1.1. Zmírňování maloobchodních cen a podpora silně exponovaných podniků

Komise potvrzuje, že je možné v zájmu ochrany spotřebitelů a ekonomiky regulovat ceny a aktivovat mechanismy převodu rizika. Právní rámec upravující trh s elektřinou, a zejména článek 5 směrnice o elektřině⁴ umožňuje členským státům za stávajících výjimečných okolností stanovit maloobchodní ceny pro domácnosti a mikropodniky.

V příloze 1 tohoto sdělení Komise uvádí podrobné pokyny členským státům, jak režimy regulovaných cen nastavit. S tím by mohly být spojené i pobídky na energetickou účinnost a úspory energie s cílem snížit účty za energii.

Pravidla EU o státní podpoře dávají členským státům možnost poskytnout společnostem a zemědělcům zasaženým vysokými cenami energií krátkodobé úlevy a pomoci jim snížit expozici vůči volatilitě cen energií ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. Členské státy

² Více než polovina tavení hliníku a zinku v EU má v současnosti omezený provoz nebo je dočasně uzavřena. Dočasná ztráta kapacity surového hliníku činí 650 000 tun, zhruba 30 % celkové kapacity EU.

³ COM(2021) 660 final ze dne 13. října 2021: [Řešení nárůstu cen energie: soubor opatření a podpor](#).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

mohou například na základě pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci⁵ poskytnout dočasnou úlevu společnostem, které v důsledku současných vysokých cen energie potřebují likviditu, bez ohledu na jejich velikost. Těmito případy se bude Komise zabývat přednostně a zvláštní pozornost bude věnovat plynárenským společnostem a zprostředkovatelům potýkajícím se se zvýšenými cenami dodávek následkem přerušení plnění smluvních ujednání.

Podle **pokynů ke státní podpoře v rámci systému EU pro obchodování s emisemi**⁶ mohou členské státy podpořit zvláště odvětví, která jsou nejvíce ohrožena únikem uhlíku z důvodu nepřímých nákladů na emise. **V zemědělství pravidla státní podpory⁷ umožňují investiční podporu na udržitelnou energii.** Tato pravidla momentálně procházejí přezkumem a Komise v rámci související veřejné konzultace navrhuje⁸ rozšířit možnosti poskytování podpory zemědělcům.

Komise je připravena využít plné flexibility svého souboru nástrojů státní podpory, aby umožnila členským státům podporovat společnosti a odvětví, kterých se současná geopolitická situace dotýká. V nejbližší době **Komise projedná s členskými státy potřeby a rozsah nového samostatného dočasného krizového rámce**⁹, aby jim umožnila řešit vážné narušení ekonomiky způsobené vojenskou agresí Ruska proti Ukrajině. Takový rámec by například mohl umožnit poskytnout podnikům přímo či nepřímo zasaženým krizí pomoc v oblasti likvidity a podporu **podnikům**¹⁰, zejména energeticky náročným spotřebitelům, jež by jim kompenzovala nárůst nákladů na energie v důsledku cenového šoku způsobeného ruskou invazí. Komise také s členskými státy konzultovala cílené změny pokynů ke státní podpoře v rámci ETS, zejména rozšíření seznamu způsobilých odvětví a zároveň zajištění, aby se na ně vztahovaly větší pobídky ke zlepšování energetické účinnosti a/nebo dekarbonizaci výroby a aby se omezilo narušování hospodářské soutěže mezi členskými státy.

Za účelem financování těchto mimořádných opatření mohou členské státy zvážit dočasné zdanění neočekávaných zisků. Podle Mezinárodní energetické agentury by **uvalení těchto fiskálních opatření na vysoké nadměrné zisky** mohlo v roce 2022 přinést až 200 miliard EUR, jež by se mohly použít na částečnou kompenzaci vyšších nákladů na energie¹¹. Opatření by neměla být retroaktivní, měla by však být technologicky neutrální a měla by umožňovat, aby výrobci elektřiny pokryli své náklady a aby se ochránily dlouhodobé tržní signály a signály

⁵ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1). Podporu lze poskytnout formou podpory likvidity (úvěrů nebo záruk) na maximálně šest měsíců v případě velkých podniků v obtížích nebo až 18 měsíců v případě malých a středních podniků. Podniky, které nejsou v obtížích, mohou podporu také čerpat, pokud čelí „akutní potřebě likvidity v důsledku výjimečných a nepředvídaných okolností“.

⁶ Pokyny k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2021, Úř. věst. C 317, 25.9.2020, s. 5.

⁷ Nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem. Úř. věst. L 193, 1.7.2014, s. 1. Pokyny ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020. Úř. věst. C 204, 1.7.2014, s. 1.

⁸ Veřejná konzultace k revidovaným pravidlům státní podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech.

⁹ Podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU.

¹⁰ S výjimkou podniků ovládaných nebo spojených s fyzickými osobami zařazenými na seznam sankcí uvalených EU a/nebo příjemců ovládaných ruskými nebo běloruskými právními subjekty.

¹¹ Desetibodový plán, jak snížit závislost Evropské unie na ruském zemním plynu (*A 10-point plan to reduce European Union's reliance on Russian natural gas*), Mezinárodní energetická agentura, 3. března 2022.

týkající se cen uhlíku. Příloha 2 stanoví, jaké podmínky by tyto nástroje měly splňovat. **Členské státy mohou také použít příjmy ze systému ETS, které jsou vyšší, než se očekávalo.** Od 1. ledna 2021 do 28. února 2022 činily příjmy z dražeb povolenek EU ETS zhruba 30 miliard EUR¹².

Komise ve svém sdělení týkajícím se pokynů k provádění fiskální politiky v roce 2023 připomněla, že tzv. **obecná úniková doložka v Paktu o stabilitě a růstu platí i v roce 2022**, a umožňuje tedy členským státům přijmout za stávajících výjimečných okolností výjimečná opatření.

1.2. Příprava na příští zimu zajištěním dostatečných zásob plynu

Zásoby plynu vydrží do konce letošní zimy i v případě, že dojde k úplnému přerušení dodávek z Ruska.

Abychom však byli dobře připraveni na příští zimu, mělo by již teď začít doplňování plynových zásob v celé EU. Během topné sezóny snižují zásoby potřebu dovážet dodatečné objemy plynu. Pomáhají absorbovat velké výkyvy v dodávkách. Ze zásob se pokrývá 25–30 % spotřeby plynu v zimě. Jak se ukázalo, zásoby plynu v zásobnících vlastněných subjekty ze třetích zemí (např. Gazpromem) jsou obzvláště nízké. Současně by také provozovatelé přepravní soustavy měli koordinovat opatření za účelem aktualizace a optimalizace dostupných kapacit v síti pro případ omezeného nebo nulového toku a tlaku z východu.

Komise do dubna předloží legislativní návrh, na jehož základě by byla zajištěna adekvátní roční výše zásob¹³. Tento návrh bude vyžadovat, aby infrastruktura pro skladování nacházející se v současnosti na území EU byla vždy do 1. října daného roku naplněna na **alespoň 90 %** své kapacity. Aby bylo skladování pro účastníky trhu přitažlivější, navrhne Komise v rámci pobídek k doplnění zásob zvýšit úroveň slev na 100 %.

Politika v oblasti skladování plynu na úrovni EU zajistí spravedlnost a umožní inteligentní využívání stávající infrastruktury, čímž se omezí nutnost vybudovat nové infrastruktury, neboť ne všechny členské státy na svém území podzemní zásobníky mají. Legislativní návrh stanoví mechanismus zajišťující spravedlivé rozdělení nákladů na bezpečnost dodávek. Výhody zaručené vysoké úrovni naplnění zásobníků z hlediska pojistné hodnoty vůči rizikům souvisejícím s bezpečností dodávek a tlumení cen během zimy se totiž neomezují na zemi, v níž se zásoby nachází. Pro nepřerušovaný tok energie v rámci celé EU jsou nezbytná propojovací vedení. Pokud bude potřeba nová infrastruktura, měla by být kompatibilní s vodíkem.

Vzhledem k současné geopolitické situaci Komise počítá s tím, že v legislativním návrhu bude skladování plynu figurovat jako **kritická infrastruktura** a budou v něm obsažena ustanovení ohledně omezení **rizik spojených s vlastnictvím plynárenské infrastruktury**. Členské státy budou muset požádat regulační nebo jiný příslušný orgán jmenovaný členským státem o vydání

¹² Přestože prostředky z ETS by měly primárně podporovat další snižování emisí, zejména prostřednictvím investic do opatření v oblasti energetické účinnosti, transformace energetiky a inovací v oblasti čistých technologií, čl. 10 odst. 3 směrnice o ETS (směrnice 2009/29/ES) stanoví, že členské státy mohou využít příjmy ze systému ETS k poskytnutí finanční podpory na řešení sociálních aspektů v domácnostech s nižšími a středními příjmy.

¹³ Povinnost skladování plynu platí ve 13 členských státech: BE, BG, DK, ES, FI, FR, HU, IT, LT, LV, PL, PT, SE. Další státy, např. DE, oznámily, že mají v plánu tuto povinnost zavést.

potvrzení, že její vlastnictví osobou nebo osobami ze třetí země nepředstavuje riziko pro bezpečnost dodávek energie. Uvedené posouzení bude nutné provést u všech stávajících i budoucích provozovatelů skladovacích zařízení. V **krátkodobém horizontu** a do dokončení legislativního procesu by členské státy měly jednat tak, jako by předpis již platil, a zajistit, aby byly zásoby na příští zimu včas doplněny. Kromě toho musí uzavřít **ujednání o solidaritě**, která předpokládá stávající nařízení o bezpečnosti dodávek zemního plynu¹⁴. S ohledem na současnou situaci by tak měly učinit **neprodleně**.

V rámci pobídek na doplnění zásob mohou členské státy poskytovat podporu dodavatelům podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU například ve formě záruk („**dvousměrná rozdílová smlouva**“).

Komise pak může **doplňování zásob koordinovat**, například v rámci společného zadávání veřejných zakázek a tak, že bude shromažďovat objednávky a párovat dodávky. K diverzifikaci a inteligentnímu řízení rizik, a tedy zabezpečení dodávek energie za příznivých podmínek pro všechny kupující v celé EU by přispěla společná evropská platforma pro uzavírání smluv o dodávkách plynu na základě bilaterálních jednání s hlavními producenty plynu.

Komise rovněž pokračuje v šetření týkajícím se trhu s plynem v reakci na obavy z možného narušování hospodářské soutěže společnostmi působícími na evropských trzích s plynem, především ruským dodavatelem zemního plynu Gazprom. Ten vykazuje neobvyklé obchodní chování a průměrná míra naplnění zásobníků, které Gazprom provozuje v EU, je kolem 16 %, zatímco ostatní zásobníky vykazují 44 %. V současné době Komise přednostně prošetřuje veškerá tvrzení o možném protisoutěžním obchodním jednání společnosti Gazprom a shromažďuje další informace od účastníků trhu.

Komise dále pracuje se sousedními zeměmi a partnery ze západního Balkánu a z Energetického společenství, kteří jsou závislí na fosilních palivech a vystavení strmému nárůstu cen stejně jako EU a kteří se zavázali ke stejným dlouhodobým cílům v oblasti klimatu. Pokud jde o Ukrajinu, Moldavsko a Gruzii, je EU připravená podpořit je v zajištění spolehlivé a udržitelné energetiky tak, jak bude potřeba. Již započaté snahy zajistit pro případ nouze synchronizaci ukrajinské a moldavské elektrizační soustavy s kontinentální evropskou rozvodnou sítí jsou jasným důkazem tohoto závazku.

II. REPOWEREU: ZBAVIT SE ZÁVISLOSTI NA RUSKÝCH FOSILNÍCH PALIVECH

Naši závislost na fosilních palivech z Ruska lze postupně ukončit mnohem dříve než do roku 2030. Za tím účelem Komise navrhuje plán REPowerEU, který zvýší odolnost energetického systému celé EU, přičemž bude stát na dvou pilířích:

- **diverzifikaci dodávek plynu**, a sice navýšením dodávek LNG a dovozu přes plynovody od jiných než ruských dodavatelů a zvýšením podílu biometanu a vodíku,

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1).

- **rychlejším snižování naší závislosti na fosilních palivech**, jednak v domácnostech, budovách a průmyslu, jednak v energetické soustavě, a to výraznějším zlepšováním energetické účinnosti, zvýšením podílu obnovitelných zdrojů a odstraněním problematických míst v energetické infrastruktuře.

Uskutečněním návrhů balíčku „Fit for 55“ v plném rozsahu bychom snížili naši spotřebu plynu do roku 2030 o 30 %, tj. o 100 miliard m³. Spolu s další diverzifikací v oblasti plynu a větším množstvím plynů z obnovitelných zdrojů mají představené úspory energie a elektrifikace potenciál přinést společně nejméně ekvivalent 155 miliard m³ plynu dovážených z Ruska.

Zásada „energetická účinnost v první řadě“ je nyní relevantnější než kdykoli předtím a měla by platit napříč odvětvími i politikami. Opatření na straně nabídky by měla provázet opatření zaměřená na odezvu na straně poptávky.

Vzhledem k okolnostem by spolunormotvůrci mohli zvážit také ambicióznější nastavení návrhů v balíčku „Fit for 55“ a stanovit vyšší cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti nebo dřívější termín jejich splnění.

REPOWEREU	ZAMĚŘENÍ	FF55 DO R. 2030	REPOWEREU – OPATŘENÍ	NAHRAZENO DO KONCE R. 2022 (ekvivalent mld. m ³) odhad	NAD RÁMEC FF55 DO R. 2030 (ekvivalent mld. m ³) odhad
<u>DIVERZIFIKACE PLYNU</u>	ZEMNÍ PLYN JINÝ NEŽ RUSKÝ	–	Diverzifikace LNG	50*	50
		–	Diverzifikace dovozu plynovody	10	10
	VÍCE PLYNU Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ	17 mld. m ³ výroby biomethanu, úspora 17 mld. m³	Navýšení výroby biomethanu do r. 2030 na 35 mld. m ³	3,5	18
		5,6 mil. tun čistého vodíku, úspora 9–18,5 mld. m³	Navýšení výroby a dovozu vodíku do r. 2030 na 20 Mt	–	25–50
<u>ELEKTRIFIKACE EVROPY</u>	DOMÁCNOSTI	Opatření v oblasti energetické účinnosti, úspora 38 mld. m³	Úspora energie v celé EU, např. nastavením termostatu v budovách o 1 °C níže, úspora 10 mld. m ³	14	10
		<i>Započítáno do celkových údajů o obnovitelných zdrojích níže</i>	Uspíšení střešních solárních panelů – až 15 TWh do 1 roku	2,5	předsunuto
		30 milionů nově instalovaných tepelných čerpadel v r. 2030, úspora 35 mld. m³	Uspíšení zavádění tepelných čerpadel zdvojnásobením počtu instalací znamená celkem 10 milionů jednotek v příštích 5 letech.	1,5	předsunuto
	ODVĚTVÍ ENERGETIKY	Instalace 480 GW výkonu větrných elektráren a	Uspíšení instalace větrných a solárních kapacit,	20	Úspory plynu díky ambicióznější

		420 GW solárních elektráren, úspora 170 mld. m³ (a výroba 5,6 Mt čistého vodíku)	zvýšení průměrné míry zavádění o 20 %, úspora 3 mld. m ³ plynu, dodatečné kapacity 80 GW do r. 2030 zohledňující vyšší výrobu čistého vodíku	m cílům jsou započítány u čistého vodíku, zbytek je předsunutý.
TRANSFORMACE PRŮMYSLU	ENERGETICKY NÁROČNÁ PRŮMYŠLOVÁ ODVĚTVÍ	Urychlení elektrifikace a zavádění čistého vodíku	Předsunutí inovačního fondu a rozšíření působnosti na rozdílové smlouvy o uhlíku	<i>Úspory plynu započítány v cílech pro čistý vodík a obnovitelné zdroje</i>

* Všechny číselné údaje jsou pouze odhad.

Komise je připravena navrhnout plán RePowerEU v návaznosti na identifikaci (společně s členskými státy) nejvhodnějších projektů a reforem na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. To bude vycházet z vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a jejich aktualizací, stávajících plánů pro oživení a odolnost, operačních programů politiky soudržnosti a jakýchkoli dalších relevantních plánů a potřeb týkajících se odolnosti vůči změně klimatu. **Přednost by měly dostat projekty** zaměřené na dokončení vnitřního trhu s energií s **výrazným přeshraničním rozměrem**, například zcela zásadní propojení mezi Portugalskem, Španělskem a Francií a mezi Bulharskem a Řeckem. Tyto projekty zlepši propojení evropských plynárenských a elektrizačních soustav a další infrastruktury a plně synchronizují naše rozvodné sítě, mimo jiné mezi pobaltskými státy a evropskou kontinentální sítí. Plány členských států by měly být podloženy regionální analýzou. Komise by poskytovala pomoc jako v případě ozdravného plánu a plánu řešení krize, a technickou pomoc prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu. **Potřeby financování** budou posouzeny na základě komplexního zmapování potřeb členských států a potřebných přeshraničních investic. Za tím účelem by se měly mobilizovat veškeré zdroje a nástroje dostupné na vnitrostátní i unijní úrovni a veřejné financování by mělo být koncipováno tak, aby přilákalo soukromé investice.

2.1 Diverzifikovat dodávky plynu

2.1.1 LNG a dovoz přes plynovody

Bezprecedentní dodávky LNG do EU v lednu 2022 zajistily bezpečnost dodávek zemního plynu na tuto zimu. Evropská unie by mohla ročně dovážet o 50 miliard m³ LNG více (např. z Kataru, Spojených států, Egypta, západní Afriky). Diverzifikace dodavatelů plynu dováženého přes plynovody (např. Ázerbájdžán, Alžírsko, Norsko) by mohla pomoci snížit dovoz ruského plynu o dalších 10 miliard m³ ročně.

Komise přednostně posoudí, zda jsou v rámci odstranění nedostatků bránících plnému využití kapacity EU pro LNG nutná opatření a investice do plynárenské infrastruktury a propojení připravených na vodík.

Kromě diverzifikace dodávek EU upevňuje svá mezinárodní partnerství. Komise bude pokračovat v rozhovorech v rámci skupiny G7 a s hlavními světovými odběrateli plynu (Japonskem, Jižní Koreou, Čínou, Indií) o vývoji na trhu ve střednědobém horizontu.

2.1.2 Zvýšit produkci biometanu v EU

Zdvojnásobením cílové hodnoty stanovené v balíčku „Fit pro 55“ pro biomethan by se do roku 2030 dosáhlo roční produkce ve výši 35 miliard metrů krychlových. Členské státy by za tím účelem měly ve svých strategických plánech SZP směřovat financování na biomethan vyráběný z udržitelných zdrojů biomasy včetně zemědělských odpadů a zbytků.

2.1.3 Vodíkový akcelérátor

Dalších 15 milionů tun (Mt) vodíku z obnovitelných zdrojů nad rámec 5,6 Mt, které předpokládá „Fit pro 55“, může do roku 2030 nahradit ročně 25–50 miliard m³ plynu dovezeného z Ruska. Daný objem by sestával z dodatečných 10 Mt dováženého vodíku z různých zdrojů a dalších 5 Mt vodíku vyrobeného v Evropě, čímž by se překročily cíle vodíkové strategie EU a maximalizovala domácí výroba vodíku¹⁵. Svou roli při nahrazování zemního plynu hrají i další formy bezfosilního vodíku, zejména vodík z jaderných zdrojů.

Komise bude dál pracovat na regulačním rámci, aby podpořila evropský trh s vodíkem a **rozvoj integrované plynárenské a vodíkové infrastruktury, zařízení na skladování vodíku a přístavní infrastruktury. Nová přeshraniční infrastruktura by měla být kompatibilní s vodíkem.** Komise přednostně posoudí vyhlášení státní podpory na vodíkové projekty. Zavazuje se, že první významné projekty společného evropského zájmu zaměřené na vodík posoudí do šesti týdnů poté, co zúčastněné členské státy předloží úplné oznámení. Společným cílem by mělo být umožnit, aby bylo posouzení dokončeno do léta.

Kromě toho bude Komise podporovat pilotní projekty v oblasti výroby a dopravy vodíku z obnovitelných zdrojů v sousedství EU počínaje Středomořským partnerstvím pro čistý vodík. Se svými partnery bude také spolupracovat na uzavření dalších **partnerství pro čistý vodík** a s průmyslovými podniky na zřízení **Globálního evropského nástroje pro vodík**, aby měly členské státy lepší přístup k cenově dostupnému vodíku z obnovitelných zdrojů.

2.2 Snížit rychleji naši závislost na fosilních palivech

2.2.1 Využívání solární a větrné energie a tepelných čerpadel

Balíček „Fit for 55“ předpokládá navýšení kapacity EU pro výrobu fotovoltaické a větrné energie na dvojnásobek do roku 2025 a na trojnásobek do roku 2030, čímž se do roku 2030 sníží spotřeba plynu o 170 miliard m³.

Další úspory díky rychlejšímu zavádění střešních solárních fotovoltaických systémů letos až o 15 TWh by v EU mohly dosáhnout 2,5 miliardy m³. V červnu předloží Komise sdělení o solární energii s cílem pomoci využít potenciál solární energie coby jednoho z hlavních obnovitelných zdrojů energie v EU. Na základě analýzy současného stavu solární energetiky v EU navrhne ve strategii pro solární energetiku evropskou iniciativu zaměřenou na střešní solární systémy, v rámci které budou identifikovány překážky a navržena opatření k urychlení zavádění výroby energie střešními solárními systémy a k zajištění, aby veřejnost mohla její výhody plně využívat.

Komise pomůže dále rozvíjet **hodnotový řetězec solární a větrné energie a tepelných čerpadel**, který zlepšuje konkurenceschopnost EU a pomáhá odstraňovat strategickou

¹⁵ COM(2020) 301 final: [Vodíková strategie pro klimaticky neutrální Evropu](#).

závislost. Bude-li to třeba k přilákání dostatečných soukromých investic, budou opatření zahrnovat směřování finančních prostředků EU na technologie nové generace, a to mobilizací prostředků z Programu InvestEU nebo podpory členských států. Zvláštní pozornost by byla věnována urychlení investic do rekvalifikace a zvyšování kvalifikace pracovní síly, která je pro transformaci nezbytná.

Komise, členské státy a průmyslové podniky by měly dál sledovat dodávky kritických i dalších surovin, v zájmu zabezpečení dodávek podporovat strategická partnerství a v případě potřeby podniknou další kroky, jako je vytváření strategických zásob.

Při zdvojnásobení plánovaného ročního tempa zavádění tepelných čerpadel v první polovině tohoto období by v EU bylo v následujících pěti letech instalováno 10 milionů tepelných čerpadel. Na každých 10 milionů tepelných čerpadel instalovaných v domácnostech by se ušetřilo 12 miliard m³ plynu. Rychlejší uvádění tepelných čerpadel na trh bude vyžadovat rychlé rozšíření celého dodavatelského řetězce a bude muset být spojeno s opatřeními na podporu renovace budov a modernizace systému dálkového vytápění.

Naši závislost na plynu sníží mimo domácnosti a stavební projekty i dodávky energií pro výrobu elektřiny z větrné a solární energie a dalších nízkoemisních zdrojů.

2.2.2 Dekarbonizace průmyslu

Plán REPowerEU by mohl urychlit zavádění inovativních řešení založených na vodíku a nákladově konkurenceschopné elektřiny z obnovitelných zdrojů v průmyslových odvětvích. Komise by uspíšila aktivaci Inovačního fondu, aby podpořila přechod na elektrifikaci a vodík a **rozšířila kapacity EU na výrobu** inovativních zařízení s nulovými nebo nízkými emisemi uhlíku, jako jsou elektrolyzéry a solární nebo větrné a další technologie příští generace, a to i prostřednictvím celounijního systému rozdílových smluv o uhlíku.

2.2.3 Umožnit rychlejší vydávání povolení

Základní podmínkou pro to, aby k urychlení projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů mohlo dojít, je jednodušší a rychlejší povolovací řízení. Zdlouhavá administrativní řízení byla označena za jednu z hlavních překážek investic do obnovitelných zdrojů a související infrastruktury. To by mělo vyřešit rychlé a úplné provedení platné směrnice o obnovitelných zdrojích energie¹⁶ do vnitrostátního práva, realizace odpovídajících reforem a opatření v národních plánech pro oživení a odolnost a také ustanovení o povolování infrastruktury v revidovaném rámci TEN-E¹⁷.

Komise vyzývá členské státy, aby zajistily, že plánování, výstavba a provoz zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jejich připojení k distribuční soustavě a samotná distribuční soustava budou považovány za projekty převažujícího **veřejného zájmu** a v zájmu veřejné bezpečnosti a na jako takové se **na ně bude vztahovat nejrychlejší možné plánovací a povolovací řízení.**

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění).

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické síť a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.

Členské státy by měly **urychleně zmapovat, posoudit a zajistit dostupné suchozemské a mořské oblasti vhodné pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů**, odpovídající jejich vnitrostátním plánům v oblasti energetiky a klimatu, podíl na plnění revidovaných cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030 a další faktory, jako je dostupnost zdrojů, síťová infrastruktura a cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti. V rámci **připravovaného předpisu EU o obnově přírody** Komise navrhne, aby členské státy při přípravě svých vnitrostátních plánů na splnění cílů obnovy zohlednily omezené a jasné definované oblasti, které jsou obzvláště vhodné („**vhodné oblasti**“), a zároveň se co nejvíce vyhnuly z hlediska ochrany životního prostředí potenciálně cenným oblastem. Ke zrychlení realizace projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů mohou členské státy využít revidované plány podle směrnice o územním plánování námořních prostor.

V květnu Komise zveřejní doporučení k rychlému vydávání povolení projektům v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a bude pracovat na podpoře využití veškeré flexibility nabízené právem EU a odstranění zbývajících překážek bez ohledu na jejich původ.

Komise také vydá pokyny ohledně toho, kdy a jak jsou zapotřebí **regulační pískoviště**, aby bylo možné testovat inovační technologie, výrobky nebo služby, jejichž cílem je podpořit koexistenci šíření obnovitelných zdrojů energie a ochrany životního prostředí. Pokyny se zaměří na stanovení hranic regulačních pískovišť, jako je vymezení časového rámce, území a trvalého regulačního dohledu, aby se minimalizovala veškerá rizika.

Komise a skupina EIB se během roku 2022 dohodnou na nejvhodnějších finančních mechanismech na podporu rozvoje **dohod o nákupu elektřiny** v Evropě, která je již nyní možná v rámci Programu InvestEU. K tomu bude patřit zpřístupnění dohod o nákupu elektřiny novým odběratelům, jako jsou malé a střední podniky.

ZÁVĚR

Vývoj na trzích s energií v posledních měsících, a zejména dramatická změna naší bezpečnostní situace v posledních týdnech, si žádají urychlení přechodu na čistou energii a tím i zvýšení energetické nezávislosti Evropy.

Musíme okamžitě jednat, abychom zmírnili dopad vysokých cen na domácnosti, zemědělce, podniky i průmysl.

Ukončením závislosti na ruských fosilních palivech se zrychlí změny v energetickém mixu členských států, což by se mělo odrazit na fungování trhu s elektřinou.

Evropská politika skladování plynu zlepší připravenost na příští zimní sezónu i další období. Společná a koordinovaná akce představuje nejlepší reakci na nepředvídané výzvy, jimž čelíme.

Komise je připravená vypracovat do léta ve spolupráci s členskými státy plán REPowerEU, který pomůže diverzifikovat dodávky energie, zrychlit přechod na energii z obnovitelných zdrojů a zlepšit energetickou účinnost. Díky tomu se zrychlí postupné ukončování dovozu ruského plynu a závislosti na fosilních palivech a ve střednědobém horizontu půjde o nejlepší možnou záruku proti cenovým šokům, neboť se uspíší ekologická transformace EU zaměřená zejména na přeshraniční a regionální potřeby. Nutnost zvýšit bezpečnost dodávek energie dává nový impuls cílům Zelené dohody pro Evropu.